

Karen Felter Vaucansons prædiken 5. søndag efter påske

Taler

Karen Felter Vaucanson
Præst

Dato

10. maj 2026

Sted

Christians Kirke, Christianshavn

Omstændigheder**Prædikentekster**

Johannesevangeliet kapitel 17, vers 1-11
Paulus' Brev til Romerne kapitel 8, vers 24-28

- 1 For nogle dage siden sendte min mand mig et link til Jonas Eikas takketale, da de
i 2019 modtog Nordisk Råds Litteraturpris for novellesamlingen ”Efter Solen”.
Her benytter de lejligheden til, foran nogle af nordens mest magtfulde
mennesker, at udtrykke håbet om et andet samfund. Et samfund, der ikke er
5 båret af magt, penge, kontrol og konkurrence, men af omsorg. Et fællesskab,
som sætter livet og ånden først.

Jeg vil gerne læse lidt af talen for jer:

- 10 ”Jeg står her med taknemlighed og ømhed over for dem, jeg deler livet med, dem
der inspirerer mig, dem jeg tænker sammen med, dem jeg laver politik og
litteratur med, dem jeg organiserer mig sammen med. Bogen, som får den her
pris, findes også på grund af dem. På grund af mennesker, som bruger deres
kræfter, ikke for at tjene den herskende orden eller for at indtage en lukrativ
15 position i den, men fordi de tror og håber på en anden. En kultur, der ikke
hviler på patriarkalske magtforhold, et fællesskab, der ikke kræver racistisk
eksklusion, et klasseløst og magtløst samfund, hvor vores kreative og kærlige
kræfter ikke tjener staten og kapitalens dødsmaskiner, men tjener os alle og livet,
i alle dets former, menneskelige såvel som ikke-menneskelige.

20

Jeg tror, at der i litteraturen findes en drøm om et sprog, der ikke kræver glemsel
for at betyde noget. Et sprog der er på højde med verden, i al dens
undertrykkelse og fortvivelse, men samtidig åbent for det ubestemmelige, det
udsigelige, som findes i alle ting, og hvorfra en ny orden kan komme.”

25

Jeg tror, Bibelen er den slags litteratur. Den giver sprog til en drøm, til en længsel, til et håb om en guddommelig omsorg, uden at det kræver glemsel eller
30 at man lukker øjnene for alt det, der er i vejen med verden. Bibelen er fuld af håb, ja, den er båret af håb for hele Guds skaberværk!

Det er ikke altid vi kan se det håb i verden. Paulus skriver i sit brev til menigheden i Rom, at vi håber på det, vi ikke ser, vi venter på det med
35 udholdenhed. Vi venter på, at Guds virkelighed bryder frem.

Det lyder unægtelig lidt passivt og virkelighedsfjernt. Som en gang religiøs optimisme, der er både blind og døv.

40 Men håb er noget andet end optimisme.

Optimisme er først og fremmest et temperament. En tilbøjelighed. Nogle mennesker ser glasset som halvt fuldt, andre ser det som halvt tomt. Men der er jo intet i selve glasset, der afslører, at den ene fortolkning er mere sand end den
45 anden. Optimismen har ikke nødvendigvis noget grundlag; den er bare en tilfældig disposition, ligesom sommerfregner eller ordenssans.

Håbet derimod, er ikke grundløst. Det kan være forankret i troen på en mening, der rækker ud over nuet, eller i en vilje til at bringe fremtiden ind i nutiden. Det
50 fører én ind i livet – på trods af livets voldsomhed og fortvivlelse. Og det både nærer og næres af fællesskab.

Håb kræver noget. Håb er ikke et personlighedstræk, men en praksis. Noget man kan holde fast i, arbejde på, kultivere.

55

Det kan være at række ud til en anden, efter selv at være blevet svigtet. Det kan være at insistere på ømhed og sårbarhed i en verden, der belønner hårdhed. At plante et træ, man aldrig selv kommer til at sidde i skyggen af. At give afkald på sine privilegier, i håbet om, at andre derfor kan leve et mere værdigt liv.

60

Håbet findes der, hvor vores kreative og kærlige kræfter ikke tjener os selv eller, om man vil, ”kapitalens dødsmaskiner”, men tjener os alle og livet. Derfor kalder den kristne tradition håb for en dyd. Håb hænger sammen med

65 tålmodighed, modstandskraft, vedholdenhed, tillid og mod. Luther kalder håbet for åndeligt mod.

Jeg vil nødig tage Eika til indtægt for en kristen tro de ikke bekender sig til. Men jeg tror, at deres tale er udtryk for det, Luther kalder åndeligt mod. De står alene
70 på scenen i en fuld sal, 28 år gammel, med rystende hænder og skælvende stemme, og taler modigt og sårbart sandhed til magten. At mennesket er kaldet til noget andet og mere end konkurrence, udbytning og isolation.

Eika taler til enhver, som vil noget andet. Som tør tænke værdi på en anden
75 måde end i økonomisk og social kapital. Uanset om vi er privilegerede eller undertrykte – og vi er nok alle begge dele på samme tid – så har vi muligheden for noget andet. Der er et håb.

80

I vores kristne tro er håbet først og fremmest forankret i Guds søn, Jesus, som viste os, at kærligheden er mere værdifuld end alt andet vi som mennesker måtte møde. Hele hans liv er ét med Gud selv – det er skabelsens ophav – og dens endemål – i et og samme nu. Det er Guds virkelighed foldet ind i vores
85 virkelighed. Det er det, Jesus siger, når han siger at han er ét med Faderen.

Og Jesus beder om, at vi må blive ét med ham – altså, at vi må blive i stand til at virkeliggøre den samme kærlighed. At finde sammen i ét skabelsens fællesskab og indse, at uanset om vi er kristne eller muslimer, woke eller konservative,
90 mørkere eller lysere i huden, så ligger skabelsens egentlige værdi i relationer båret af kærlighed og omsorg.

Jesus siger, at vi ikke kan tjene både Gud og mammon. Eller, vi kan ikke tjene både kærligheden, og den magt der undertrykker. Han beder os vælge. Det er
95 bastant – og umuligt. Vi lever i en verden hvor det er svært at gennemskue, hvornår vi undertrykker og hvornår vi er undertrykt.

Er jeg undertrykt hvis jeg kun har råd til at købe plastikting fra Temu, der forgifter mig og naturen? Eller undertrykker jeg, fordi jeg bidrager til et globalt
100 arbejdsmarked, hvor flere end 50 millioner mennesker lever i moderne slaveri?

Det er en kompleksitet der som menneske er umulig at slippe ud af. Men håbet

105 fastholdes i troen på, at hele skabelsen er forbundet til Guds kærlighed. At vores virkelighed ikke er adskilt fra Guds - men at Gud allerede er i verden, i alt det levende, som en bevægelse, en ånd, der kalder på mere liv, dybere forbindelser, nye relationer – nyskabelse igennem omsorg. At vores og Guds virkelighed er én vævning af liv, født af kærlighed og født til håb.

110 Jesus var i alt han gjorde og sagde ét med Gud selv. Men verden kunne ikke udstå hans insisterende sårbarhed, ømhed og solidaritet med de svage og de udstødte, hans evindelige kritik af magthaverne og det etablerede.

115 Jesus selv viste os, at håbet kræver noget. Guds løfte om evig kærlighed er ikke en sovepude. Det er ikke et kald til passivitet og blind optimisme. Det betyder ikke, at vi skal sætte os ned og vente. Tværtimod. Hvis vi tager Jesus – og Paulus – alvorligt, så er håbet noget, der trækker os fremad. Noget, der arbejder i os. Noget, der kalder på os og former vores handlinger, vores fællesskaber, vores måde at være i verden på.

120

125 Netop det må vel være kirkens fornemmeste opgave: at nære en virkelighed, hvor vi åbner os for den forbundethed, på tværs af tid og sted. Men også en virkelighed hvor vi tør se os selv og hinanden i øjnene og spørge, hvilken verden, vores handlinger egentlig er med til at skabe. Hvor magt og herlighed, status, ophøjelse og økonomiske interesser viger for kærlighed.

130 Det er ikke en nem opgave. Den er faktisk umulig for os mennesker at klare alene. Det viser kirkehistorien med al tydelighed. Alt for tit har kirken som institution selv bidraget til den kapitalistiske dødsmaskine og systemiske undertrykkelse frem for at modsige den. Kirkens rolle i kolonialismens historie er bare ét af mange uhyggelige eksempler på, hvordan andre spirituelle erfaringer er blevet udstødt og underkendt.

135

140 Christians Kirke, som vi sidder i nu, denne smukke kirke, er bygget af penge fra sukkerhandlen på kolonierne i 1700-tallet, hvor millioner af mennesker blev tvangsforflyttet og slavegjort. Nogle af Danmarks største slaveejere ligger begravet nede i krypten under os, rigt udsmykkede grave, der er udpeget som national kulturarv. Og de er i bogstavelig forstand fundamentet for, at jeg kan stå i dette storslåede rum og forkynde Guds kærlighed.

145 Kirkens historie får mig til at spørge mig selv, hvordan vi som menighed i dag kan kultivere håbet og gøre kærlighedens arbejde. Hvordan vi kan drage omsorg for den verden vi lever i på godt og ondt.

150 Måske er et sted at begynde, at lytte til de stemmer, der er blevet undertrykt og marginaliseret. Ikke for at dyrke skylden og skammen, men for at nære nye relationer. Derfor glæder det mig, at vi i Christians Kirke har lavet et samarbejde med kunstneren Veronica Hodges, som vil skabe en kunstinstitution, der skal handle om netop dette.

155 Og hun vil skabe det i samarbejde med jer, der har lyst til at deltage. Alle er velkomne til at tage del i projektet: faste kirkegængere, besøgende, frivillige, I der sidder derhjemme og lytter med – og forhåbentligt lykkes det os også at få efterkommere af de slavegjorte i det tidligere Dansk Vestindien til at være med.

160 Det er ikke en nem samtale, der venter os, og der er ingen klare svar. Men den er vigtig. Fordi måske er håb også dette: ikke at vende blikket væk, men at blive sammen, også når det gør ondt. At tro på, at noget værdifuldt vokser frem mellem mennesker, når vi tør vende os mod hinanden og huske sammen.

Amen.

165

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

170

Tags

5. søndag efter påske, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karen-felter-vaucansons-praediken-5-sondag-efter-paske>

175

180